

דבר-תורה: רעיונות קצרים, משלים וסיפורים לפרשיות השבוע, מועדים ואירועים שונים

שלוקטו ונאספו לאוצרו של הרב שלמה הלוי שליט"א

פרשת קרח

הקנאה מאפסת חשיבה

בפרשתנו נקרא על מחלוקת קרח ועדתו. רש"י מסביר מהי הסיבה האמיתית שעמדה מאחרי המחלוקת? ובמילים אחרות: מה היו המניעים שגרמו לקרח להצית את אש המחלוקת וכך הוא כותב: "ומה ראה קרח לחלוק עם משה? נתקנא על נשיאותו של אליצפן בן עוזיאל שמינהו משה, נשיא על בני קהת על פי הדיבור. אמר קרח: 'אחי אבא ארבעה היו, שנאמר: 'ובני קהת: עמרם, יצהר, חבורן ועוזיאל...'. עמרם הבכור - נטלו שני בניו גדולה, אחד מלך ואחד כהן גדול, מי ראוי ליטול את השנייה, לא אני שאני בן יצהר שהוא שני לעמרם?! והוא (משה) מינה נשיא, את בן אחיו הקטן מכולם, הריני חולק עליו ומבטל את דבריו". כלומר, הסיבה שגרמה לקרח לחלוק על משה היא - **קנאה!** קרח נתקנא בנשיאותו של אליצפן וזה מה שגרם לו לפתוח במחלוקת.

ומה ה"רווח" שיצא לו מקנאה זו? לא קיבל את מה שרצה, הביא לאבדון את עצמו ואת כל עדתו ונבלעו חיים באדמה הם ורכושם. רבי משה אלמושנינו הסביר את דברי המשנה באבות: "הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם" שיש באדם קנאה, תאוה או כבוד - אין שכל, אין מחשבה, אין שקול דעת - אין אדם בעולם! "כי ההוצאה מן העולם יאמר על הפסד השכל הישר כי בהפסדו הרי הוא כאילו עבר מצד שהוא אדם ובטל מן העולם". המידות הרעות הללו מוציאות את האדם - את שכלו ואת שקול דעתו - מן העולם.

סיפור מליצי ממחיש זאת: בכפר קטן שבגליל חיו בשכנות שני קנאים וצרי עין אחמד וסמיר, ולכל אחד מהם היה סוס. לסמיר היה נדמה משום מה שהשכן שלו - אחמד "שם עין" על הסוס שלו, הוא ראה את אחמד מסתכל על הסוס שלו בעיניים חמדניות... והוא פחד ששכנו יגנוב את הסוס. כדי להגן על רכושו, החליט סמיר 'לסמן' אותו וקצץ לו את קצה האוזן השמאלית, כך לא יוכל אחמד לטעון שזה הסוס שלו. לא קשה לתאר כמה כעס סמיר למחרת, כשראה שגם אחמד קצץ לסוס שלו את קצה האוזן השמאלית, בדיוק באותו מקום. "קלטתי אותך!" סינן סמיר, והבין שכנראה השכן החמדן באמת מעוניין בסוס שלו. אחרת למה שיקצץ לסוס את האוזן בדיוק באותו מקום שהוא קצץ?!... הלך וקצץ את זנבו של הסוס. הדם עלה לו לראש כשראה למחרת את סוסו של אחמד רועה באחו וגם הוא חסר זנב. "קנאי חמדן וחסר בושה!" כינה סמיר את שכנו החמדן, הלך ושבר את רגלו הימנית של הסוס. אחר הצהרים נפגשו שניהם, אחמד וסמיר, במרכז הכפר כשרגלי הסוסים של שניהם שבורות. "טיפשים מטופשים", צעק לעברם אחד השכנים, "עד מתי תמשיכו להתעלל בסוסים המסכנים שלכם? אתם עוד תהרגו אותם בסוף!!!..." סמיר קפץ וקרא: "ומה אעשה?! שכני ה"יקר", אחמד, "שם עין" על הסוס שלי, הייתי חייב לסמן אותו כדי שהוא לא יחליף לי אותו!" "וגם אני!" קפץ אחמד, "גם אני הבחנתי כבר מזמן שסמיר "שם עין" על הסוס שלי והחליט להחליף אותו בשלו, הייתי חייב לסמן אותו!..." "תגידו נפלתם על הראש?!" התריס לעברם השכן, "אתם לא רואים שסוס אחד שחור וסוס אחד לבן?!... אם כן, מה חשב קרח כשהוא בא לחלוק על משה? הוא לא חשב! הקנאה הוציאה את האדם שבו - את שקול דעתו - מן העולם.

שבת שלום ומבורך

מצווה לפרסם בעבודה ובבית הכנסת